

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	44205
Nom	Ètica i responsabilitat social de l'empresa
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	3.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2195 - M.U. en Finance Corporatives	Facultat d'Economia	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2195 - M.U. en Finance Corporatives	2 - Organització	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
MAS TUR, ALICIA	105 - Direcció d'Empreses 'Juan José Renau Piqueras'

RESUM

En l'assignatura Ètica i Responsabilitat Social de l'Empresa del Màster en Finances Corporatives es proporciona als/les estudiants els conceptes necessaris per al desenrotllament dels models de negoci i enfocaments de gestió empresarial davall el prisma de l'ètica i la responsabilitat social. S'estudien els aspectes que afecten la sostenibilitat, la transparència i la rendició pública de comptes per part de les empreses, el bon govern i els avanços que s'han produït en les distintes dimensions de la Responsabilitat Social. S'analitzen diferents perspectives i enfocaments, així com models de negocis que consideren el concepte de la sostenibilidad, incloent la triple dimensió de les organitzacions: econòmica, social i mediambiental. S'estudien també els aspectes relacionats amb les finances ètiques i l'ètica aplicada a les entitats financeres. Finalment, s'analitzen els casos més avançats de desenrotllament de sistemes de gestió basats en la cultura de la Responsabilitat Social"

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No se exigen conocimientos previos. No obstante, se aconseja tener conocimientos básicos en Dirección de Empresas y Finanzas Corporativas.

COMPETÈNCIES

2195 - M.U. en Finance Corporatives

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seu capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenen) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüïtats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Capacitat per a preparar, redactar i exposar en públic informes i projectes sobre política econòmica i economia pública de manera clara i coherent, defendre'ls amb rigor i tolerància i respondre satisfactòriament a crítiques sobre els mateixos.
- Ser capaç de buscar, seleccionar i valorar informació emanada dels distints agents de l'entorn, a través de mètodes tradicionals i de les tecnologies de la informació i de la comunicació per a utilitzar-la de forma efectiva davant de problemes i situacions relacionades amb les finances corporatives.
- Treballar en equip amb eficàcia i eficiència tant en l'àrea financer com en les altres àrees funcionals de l'empresa.
- Prendre decisions tant individuals com col·lectives en la seua labor professional com a responsable financer de l'empresa.
- Construir una actitud proactiva davant dels possibles canvis econòmics i financers que es produïsquen en l'àmbit de la seua labor professional com a responsable de les finances de l'empresa.

- Analitzar i identificar els principis d'actuació i plans directors de Responsabilitat Social de l'Empresa que permeten implantar estratègies orientades a millorar la confiança en l'empresa, les relacions amb el seu entorn, la seua imatge, la seua legitimitat i el seu prestigi social.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

Les destreses que l'alumne adquirirà amb el seguiment de l'assignatura són:

1. Entendre els fonaments teòrics, polítics i socials de les categories "ètica i responsabilitat social".
2. Conéixer i entendre els diferents aspectes relacionats amb la sostenibilitat organitzativa: ètica, responsabilitat social, transparència, govern corporatiu.
3. Conéixer i comprendre el funcionament de les finances ètiques i dels criteris ètics aplicats al món de les finances.
4. Familiaritzar-se amb els sistemes i metodologies que estan utilitzant les empreses més avançades per a adaptar el seu enfocament de gestió a la nova situació normativa i als valors emergents de responsabilitat i sostenibilitat.
5. Conéixer els nous models d'empresa responsable, les experiències de bones pràctiques i els procediments per a la seua aplicació en els distints sectors empresarials.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1.

2.

3.

4.

5.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	21,00	100
Treball en grup	6,00	100
Tutories reglades	3,00	100
TOTAL	30,00	

METODOLOGIA DOCENT

El proceso de aprendizaje de la asignatura se estructura en una parte teórica y una parte práctica.

La parte teórica se desarrollará mediante presentaciones de los temas apoyadas en la bibliografía básica y complementaria de cada tema y en materiales de lectura específicos que se facilitarán al alumno a través del aula virtual. No obstante, se valorará positivamente la participación del estudiante a lo largo de las sesiones teóricas; participación que podrá consistir en reflexiones y valoraciones personales del alumno acerca de los conceptos y contenidos teóricos vertidos por el profesor.

La parte práctica se desarrollará mediante sesiones basadas en la participación activa de los alumnos e inspiradas en la enseñanza por descubrimiento a través del método del caso. Se presentarán casos prácticos referentes a organizaciones socialmente responsables. La información referente a los casos prácticos a trabajar en clase se facilitará al alumno a través del aula virtual, de manera que el alumno deberá leer y analizar dicha información con antelación a la celebración de la sesión práctica, así como proceder a la búsqueda de información complementaria que pueda ser de ayuda para la resolución del caso. La sesión práctica se desarrollará de la siguiente manera: en primer lugar, en grupos reducidos de alumnos (entre 3 y 4 personas) se analizará y resolverá el caso; en segundo lugar, cada grupo expondrá al resto de grupos las conclusiones obtenidas; y en tercer lugar, se procederá a una discusión por parte del conjunto de la clase con el objeto de llegar a una solución final única. Con posterioridad a la sesión de práctica, cada alumno deberá elaborar un informe individual que contenga el análisis y resolución del caso, que deberá entregar al profesor en la sesión de prácticas posterior. El alumno podrá utilizar tanto las tutorías virtuales como las presenciales para resolver junto con el profesor las dudas que puedan surgirle en relación con la resolución y elaboración del informe de la práctica correspondiente.

AVALUACIÓ

El sistema de evaluación consistirá en una evaluación continua basada en los siguientes aspectos: asistencia a las clases teóricas y prácticas del módulo (20% de la nota global), elaboración y entrega de los informes individuales correspondientes a la realización de los casos prácticos (60% de la nota global) y participación, interés por el módulo, actitud ante la materia y posibilidad de asistencia a algún seminario relacionado con los contenidos del módulo (20% de la nota global). La elaboración de los informes se realizará según los criterios y pautas marcadas por el profesor del módulo. El profesor podrá considerar la necesidad de que algún o la totalidad de los alumnos tengan que realizar un examen final de la asignatura, en el caso de que la calidad de los informes presentados sea insuficiente.

Composición de la calificación final de la asignatura

Actividad o concepto a evaluar	% calificación
Asistencia a clase:	20%
Entrega de informes de prácticas individuales:	60%
Participación e interés por la asignatura:	20%
Examen final (sustitutivo o complementario de las actividades anteriores)	Entre 0 y 100%
Total:	100%

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Campos, V. (2016): La economía social y solidaria en el Siglo XXI: un concepto en evolución. Cooperativas, B corporations y economía del bien común, Oikonomics, Revista de Economía, Empresa y Sociedad, 6, 6-15.
- De la Cuesta, M. (2004): Responsabilidad social corporativa, Universidad Pontificia de Salamanca, Salamanca.
- De la Cuesta, M. (2006): Responsabilidad social del sector bancario. Su contribución a un desarrollo más sostenible, Papeles de Economía Española, 108, 173-190.
- Felber, C. (2012). La economía del bien común. Barcelona: Deusto.
- Felber, C. (2014): Dinero. De fin a medio. Barcelona: Deusto.
- Moneva, J.M. y Lizcano, J.L. (2003): Marco conceptual de la responsabilidad social corporativa. Barcelona: Asociación Española de Contabilidad y Auditoría de Cuentas (AECA). Documento Nº 1.
- Moura-Leite, R. C. y Padgett, R. C. (2014): La evolución de la responsabilidad social de la empresa: Un abordaje histórico, Espacios, Vol. 35, nº 5.

- Porter, M. E. y Kramer, M. R. (2011): Creating Shared Value. How to reinvent capitalism and unleash a wave of innovation and growth, Harvard Business Review, Vol. 89, nº 1/2, pp. 2-17.
- Sanchis, J. R. (2016): ¿Es posible un mundo sin bancos?. La revolución de las finanzas éticas y solidarias. Editorial El Viejo Topo, Barcelona.
- Sanchis, J.R. y Campos, V. (2017): Responsabilidad social y ética empresarial en las entidades bancarias. Valencia: Publicaciones de la Universitat de Valencia.
- Sanchis, J.R. y Pascual, E. (2017): Banca ética y banca cooperativa. Un análisis comparativo a través del estudio de Caixa Popular y de Fiare Banca Ética, REVESCO, Revista de Estudios Cooperativos, 124, 152-174.
- Sanchis, J.R. y Amigo, M. (2018): El modelo de la Economía del Bien Común. Su aplicación a la empresa/organización y casos prácticos, Delta Editores, Madrid.

Complementàries

- Carroll A. y Buchholtz A. (2006): Business and Society: Ethics and Stakeholder Management (6th ed.). Mason: Thompson Learning.
- Elkington, J. (1997): Cannibals with forks: The triple bottom line of the 21st century business. Oxford: Capstone Publishing.
- Epstein, E. M. (1987): The Corporate Social Policy Process: Beyond Business Ethics, Corporate Social Responsibility and Corporate Social Responsiveness, California Management Review, Vol. 29, nº 3, pp. 99-114.
- SPAINSIF (2017): Retos y oportunidades de la banca sostenible, Estudio Spainsif.
- Fetiniuc, V. y Luchian, I. (2014): Banking ethics: main conceptions and problems, Annals of The University of Petrosani Economics, 14 (1), 91-102.
- Freeman, R. E. (1984): Strategic Management: A stakeholder Approach. Boston: Pitman.
- García López, M. J. (2015): La Cuenta del Triple Resultado o Triple Bottom Line, Revista de Contabilidad y Dirección, nº 20, pp. 65-77.
- Gómez Calvo, V. y Gómez Álvarez, R. (2016): La economía del bien común y la economía social y solidaria, ¿son teorías complementarias?, CIRIEC-España, Revista de Economía Pública, Social y Cooperativa, 87, 257-294.
- Guzman, E. y Vera, L. (2016): La ética como componente esencial en el sector bancario, Revista Empresarial ICE-FEE-UCSG, 10 (3), 10-17.
- Joyce, A., Paquin, R. y Pigneur, Y. (2015): The triple layered business model canvas: a tool to design more sustainable business models. ARTEM Organizational Creativity International Conference. Nancy, France.
- López, A. y Llena, F. (2006): La incorporación de la responsabilidad social corporativa en la gestión estratégica a través del Balanced Scorecard, AECA: Revista de la Asociación Española de Contabilidad y Administración de Empresas, nº 74, pp. 46-51.

- Muñoz Martín, J. (2013): Ética empresarial, Responsabilidad Social Corporativa (RSC) y Creación de Valor Compartido (CVC), Revista de Globalización, Competitividad y Gobernabilidad, Vol. 7, nº 3, pp. 76-85.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

La docencia será presencial, salvo que la situación sanitaria exigease su paso a docencia virtual, en cuyo caso se realizarán clases por videoconferencia síncronas.
Los exámenes finales serán presenciales.

